POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Autor/ka práce: Bc. Veronika Váňová

Název práce: Představy správného umění a jejich vývoj v době přicházející abstrakce v USA

Vedoucí práce: Mgr. Jindra Veselská

Oponent: Mgr. Miroslav Paulíček, Ph.D.

Navržené hodnocení: dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Autorka uvádí, že chce ve své práci „analyzovat jednotlivé představy o správném umění, které se váží k abstraktnímu expresionismu a vyjádřit jejich souvislost s konkrétními umělci“. Závěry tomuto cíli odpovídají, uniká mi ovšem sociologický význam tohoto cíle. Vzhledem k tomu, čemu se autorka dále v textu věnuje, by mi přišlo smysluplnější například zaměřit se na to, jak se kritikům podařilo abstraktní expresionismus prosadit.
Struktura je přehledná, dílčí shrnutí lze považovat za funkční, ovšem závěrečné dlouhé shrnutí (s. 41–45) je už nadbytečné. Redundantní je celá kapitola o Kristevě, protože je nevyužitá (pouze částečně zopakovaná), navíc sémiotično a symbolično by v ní bylo třeba lépe rozvést – ostatně Kristeva se zabývá Pollockem jinde než v *Revolution in Poetic Language*, kde píše právě o sémiotičnu a symboličnu.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Literatury je vcelku dost, ba i cizojazyčné, řada zdrojů je ovšem internetových (na úrovni wikipedie – artmuseum, theartstory.org).

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Výběr teoretiků mi připadá nahodilý – kromě volby Nietzscheho a Adorna, kteří tam jsou proto, že je autorka měla ve své bakalářské práci. Třeba Nietzsche a Lyotard jsou v tom, z čeho vycházeli a na co reagovali, těžko srovnatelní, Nietzschemu a Adornovi šlo navíc primárně o hudbu (o Wagnera, respektive Schönberga či Weberna). Stejně tak výběr abstraktního expresionismu není dostatečně obhájen – to, že byl prvním americkým směrem, není příliš přesvědčivé (proč je to důležité?), jinak se mohla stejně tak věnovat surrealismu, abstrakci nebo třeba pop-artu.
Analýz v práci příliš není, z velké části se jedná o (umělecko)historické popisy jednotlivých osobností nebo výtvarných technik.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Závěry z autorčiných úvah vyplývají, ovšem to, co se skrývá pod označením „závěry“, jsou naprosté triviality, kvůli kterým snad nemá smysl psát odbornou práci: „Existuje tedy opravdové umění? Určitě existuje. Pro každého teoretika, kritika či umělce je správné právě to umění, o kterém píše či které tvoří. (…) Občas se některé teorie shodují ve více bodech, občas v méně, občas jsou zcela protichůdné.“ (s. 47)

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano, oddělení tvrzení (ovšem jiných autorek) není dobré pouze v kapitole o Kristevě, kde autorka vkládá do úst Kristevy interpretrace, které ne vždy zjevně přebírá (téměř doslova, včetně Pijoanova citátu – s. 15) od Salmy Smailagić

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Autorka většinou odkazuje standardně, na straně 23 je citace Tomáše Pospiszyla, po níž následuje uvedení „Slovy Pospiszyla:“, ovšem tato slova jsou bez uvozovek a odkazu.
Dále nevím, proč autorka píše, že André Breton nazval svůj styl tvorby „pure psychic automatism“, když ho nazval francouzsky, což se ale běžně překládá do češtiny jako „čirý psychický automatismus“.
Jazykově je práce na dobré úrovni, jen „viz“ není zkratka a pojí se se 4. pádem (např. s. 21, 24, 25, 35) a na str. 25 je špatná formulace „Jediný článek v časopisu *Time* o Jacksonu Pollockovi z roku 1950 byl následkem obrovské popularity a jeho okamžitého přijetí mezi uměleckou špičku.“

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Nechápu, kde autorka vzala větu: „Líbivost impresionismu a postimpresionismu, vládnoucích směrů devatenáctého století, začala být novými směry odmítána.“ (s. 21) Imp. a postimp. přece nebyly žádné vládnoucí směry 19. stol. – byly oceněny až na jeho konci a nové směry (kubismus, fauvismus i abstrakce) z nich přiznaně vycházely.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Autorka by měla vysvětlit, jaký je sociologický smysl její práce.

Celkové hodnocení práce:
Diplomovou práci Veroniky Váňové považuji za v mnoha ohledech problematickou a z příliš velké části přehledově kunsthistorickou, přesto ji doporučuji k obhajobě, a pokud autorka vysvětlí smysl a sociologickou relevanci své práce, navrhuji hodnocení **dobře**.

Datum: 15. 6. 2014 Podpis:

Katedra sociologie
Institut sociologických studií
Fakulta sociálních věd, Univerzita Karlova v Praze
U Kříže 8, 158 00 Praha 5
tel. +420 251 080 241, email:vojanovaj@fsv.cuni.cz
web: iss.fsv.cuni.cz